

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 20 juni 2023
Registratie nummer	: GZDGWB/
Voorstelnummer	: RV2023-064
Portefeuillehouder	: Jan de Geus
Bijlage(n)	: 6
Onderwerp	: Jaarstukken 2022 en begroting 2024 Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam Rivierenland

Onderwerp

Jaarstukken 2022 en begroting 2024 Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam Rivierenland

Beslispunten

1. Voor de jaarstukken 2022 een positieve zienswijze aan het dagelijks bestuur van Werkzaam Rivierenland kenbaar te maken.
2. Voor de begroting 2024 een inhoudelijke zienswijze aan het dagelijks bestuur van Werkzaam Rivierenland kenbaar te maken ten aanzien van inzet ambtelijke formatie doelgroep SW, stijging bedrijfsvoeringskosten, het ontbreken laatste fase van het ingroeipad en de claim op ons participatiebudget.

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2022 en de begroting 2024 van Werkzaam Rivierenland. Gemeenten kunnen conform de gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland hun zienswijze op de jaarrekening 2022 en de begroting 2024 kenbaar maken.

Samenvatting jaarrekening 2022

Financieel

De jaarrekening laat een totale last van 93.391.600 euro zien en een bedrag aan baten van 94.966.400 euro. De concept jaarrekening 2022 sluit met een positief resultaat van 1.574.800 euro. Voorgesteld wordt om dit uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Het incidentele voordeel voor West Betuwe door deze uitkering bedraagt ongeveer 272.700 euro.

Risico's en weerstandsvermogen

De algemene reserve van Werkzaam bedraagt 2,1 miljoen euro. Dit ligt onder het plafond van 2,8 miljoen euro (3% van de jaarlijkse exploitatielasten). Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt het benodigde weerstandsvermogen 2,4 miljoen euro. De ratio tussen weerstandscapaciteit en risico's is 0,88. Het weerstandsvermogen is dus ontoereikend om de risico's af te dekken. Naarmate de risico's zich voordoen zullen er bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen of wordt de gemeentelijke bijdrage hoger.

Inhoudelijk

Werkzaam heeft in 2022 goede resultaten geboekt in het begeleiden van mensen naar (beschut) werk. Het aantal mensen in de bijstand is verder afgenomen. Mede door de krapte op de arbeidsmarkt ontstaan er meer kansen voor de doelgroep. De doelgroep zijn mensen met multiproblematiek. Deze groep wordt complexer. Complexer in de zin van afstand tot de arbeidsmarkt, schulden, taalachterstand, psychische kwetsbaarheid en combinaties van problemen. Van de groep bijstandsgerechtigden hebben naar schatting 40% psychische klachten. Het wordt dan ook steeds complexer om deze mensen naar werk te begeleiden. Werkzaam heeft hiervoor onder andere het plan van aanpak 'Sterk door werk regio Rivierenland' ontwikkeld. In dit plan bundelen GGZ-instellingen, RIBW, gemeenten, UWV en Werkzaam Rivierenland de krachten om meer mensen met een onderkende psychische of psychiatrische aandoening aan het werk te krijgen en duurzaam aan het werk te houden.

Samenvatting begroting 2024

Financieel

De concept begroting 2024 van Werkzaam laat een totaalbedrag aan baten en lasten zien van 108.295.198 euro, waarvan in 2024 voor een bedrag van 199.500 euro door onttrekkingen aan de reserves. Voor West Betuwe wordt voor 2024 een bijdrage geraamd van 16.386.900 euro. Ten opzichte van de huidige ramingen is er sprake van een structurele toename van 2.161.034 euro in 2024 aflopend tot 1.645.733 euro vanaf 2027. Voor een bedrag van 136.600 euro voor de gestegen lasten van de bedrijfsvoering is er dekking aanwezig in de stelpost Prijsstijgingen, terwijl 782.145 euro in 2024 aflopend tot 555.786 euro vanaf 2027 gedekt wordt uit hogere rijksbijdragen. Het resterende structurele nadeel voor West Betuwe bedraagt 1.242.289 euro in 2024 aflopend tot 953.347 euro vanaf 2027. Dit nadeel wordt door het volgende veroorzaakt:

- Bedrijfsvoeringskosten (exclusief effect indexering 2024): de bijdrage voor de bedrijfsvoering (inclusief WSW) is toegenomen door hogere loon- en prijsindexaties en noodzakelijke uitbreiding van ambtelijke formatie. De hogere indexaties kunnen we dekken uit de stelpost Prijsstijgingen die we voeden via onder andere de algemene uitkering. Voor de uitbreiding van de ambtelijke compensatie ontvangen we geen extra bijdrage via de algemene uitkering. Het rijk heeft hiervoor geen extra middelen beschikbaar gesteld via een (specifieke) taakmutatie. Nadeel voor West Betuwe: 328.600 euro in 2024 aflopend tot structureel 309.300 euro vanaf 2027;
- Resultaat BUIG: in de begroting 2023 werd voor 2024 bij de herverdeling van het BUIG-resultaat (regionale solidariteit) nog rekening gehouden met een overdracht van 75% van het resultaat (West Betuwe mocht voor 2024 dus 25% van het BUIG-voordeel nog houden). In de begroting 2024 wordt rekening gehouden met een volledige overdracht van het voordeel. Ten opzichte van het geraamde BUIG-resultaat in de begroting 2023 is er voor 2024 sprake van een incidenteel nadeel van 202.000 euro. Overigens wordt er in de begroting 2024 geen inzicht meer gegeven in de BUIG-resultaten van de individuele gemeenten en de regionale solidariteit. In het kader van transparantie, is dit inzicht wel gewenst;
- Resultaat Bbz: in de begroting 2024 wordt voor West Betuwe geen rekening (meer) gehouden met Bbz uitkeringen. Omdat bij deze regeling er sprake is van een rijksbijdrage van 70 procent, is er sprake van een voordeel van 7.100 euro in 2024 oplopend tot structureel 8.100 euro vanaf 2027;

- Resultaat WSW: de kosten voor de WSW nemen toe met 300.000 euro in 2024 aflopend tot 159.000 euro vanaf 2027. De rijksbijdrage neemt toe met 202.000 euro in 2024 aflopend tot 191.000 euro vanaf 2027. Hoewel het WSW resultaat nog steeds positief is, is het voor de jaren 2024 tot en met 2026 ten opzichte van de huidige ramingen nadeliger (respectievelijk 97.900 euro, 129.200 euro en 117.800 euro). Voor 2027 is er ten opzichte van de huidige ramingen sprake van een voordeel van 31.900 euro;
- Resultaat Participatie: de kosten voor participatie nemen toe met 641.800 euro in 2024 oplopend tot 709.300 euro vanaf 2027 (stijging met 110 procent oplopend naar 125 procent). Deze bijdrage moet de gemeente bekostigen uit de algemene uitkering. Deze neemt echter maar gering toe (alleen voor indexaties) met ongeveer 20.000 euro in 2024 oplopend tot 25.000 euro in 2027. Het rijk heeft verder geen extra middelen beschikbaar gesteld via een (specifieke) taakmutatie. Ten opzichte van de huidige ramingen is er sprake van nadeliger resultaat van 621.000 euro in 2024 oplopend tot 684.000 euro in 2027.

Inhoudelijk

Werkzaam constateert een afname van de doelgroep SW, toename van de doelgroep nieuw beschut en multiproblematiek bij de uitkeringsgerechtigden. Om het bestaande beleid te kunnen waarborgen, is er meer ambtelijke formatie begroot. Werkzaam geeft aan dat er schaarste is ontstaan voor onder andere belangrijke coördinerende/aansturende functies. Deze functies werden voorheen door de doelgroep zelf uitgevoerd. Door die schaarste geeft Werkzaam aan genoodzaakt te zijn ambtelijke formatie in te zetten. Door de doelgroep formatie te vervangen door ambtelijke formatie stijgen de kosten fors. Het is duidelijk dat functies die niet ingevuld worden een belangrijke rol hebben voor de gehele doelgroep. Op welke andere manieren kunnen deze gaten worden opgevangen? Duurder personeel inzetten is een van de oplossingsmogelijkheden, maar we willen graag ook zien welke andere oplossingen er mogelijk zijn. In de zienswijze willen we daar naar vragen.

Daarnaast wordt de ambtelijke capaciteit ook op andere onderdelen uitgebreid zonder dat er gezocht is naar alternatieven of oplossingen binnen de bestaande formatie. Ook hier vragen we van Werkzaam alternatieven te onderzoeken via de zienswijze.

Met betrekking tot de herijking van het gemeentefonds, is een groter deel van ons inkomen als gemeente bestemd voor het participatiebudget. Echter, onze totale inkomsten zijn niet gestegen. Werkzaam claimt het participatiebudget op basis van eerder gemaakte afspraken (van voor de herijking), maar er wordt niet aangegeven welke waarde dat extra budget toevoegt en of het werkelijk noodzakelijk is.

In 2024 vindt de laatste fase van het ingroeipad plaats, maar we zien dit niet terug in de begroting.

Beoogd effect

Invloed en grip op de gemeenschappelijke regeling, door uw gemeenteraad zijn controlerende rol uit te laten voeren.

Argumenten

1.1. *Werkzaam Rivierenland heeft 2022 afgesloten met een positief resultaat.*

2.1 *Het resultaat van 1.574.800 euro wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.*

Het incidentele voordeel voor West Betuwe door de uitkering bedraagt ongeveer 272.700 euro.

3.1 *De begroting van werkzaam vraagt een aanzienlijk grotere bijdrage van de gemeente.*

Deels worden we daarvoor gecompenseerd door het gemeentefonds bijvoorbeeld voor de indexatie van de lonen. Voor een groot deel worden we niet gecompenseerd en zal de gemeente haar eigen bijdrage moeten verhogen. Formatie ophogen is een van de oplossingsrichtingen echter niet de enige. Inzicht in welke oplossingen er nog meer mogelijk zijn geeft de gemeente ruimte om te beslissen hoe ze haar middelen inzet.

Kanttekeningen

3.1 *Zienswijze geeft geen zekerheid in aanpassing begroting*

Door een zienswijze in te dienen kan de gemeente haar bezwaar kenbaar maken bij het algemeen bestuur van Werkzaam. Het algemeen bestuur beslist zelfstandig over de zienswijzen van alle deelnemende gemeenten.

Financiën

Jaarrekening 2022

Wat is begroot voor West Betuwe in 2022	Wat is opgenomen in onze jaarrekening 2022	Wat is het uiteindelijke resultaat voor West Betuwe	Wat is het verschil voor West Betuwe
13.273.632	12.973.800	12.701.700	272.700

Het voordelig resultaat van de jaarrekening 2022 zal, na vaststelling door het algemeen bestuur van Werkzaam, meegenomen worden in de tweede bestuursrapportage 2023.

Begroting 2024

	2024	2025	2026	2027
Wat hebben we nu geraamd	14.225.866	14.579.812	14.711.122	14.799.867
Wat wordt gevraagd van West Betuwe	16.386.900	16.442.000	16.448.100	16.445.600
Wat wordt er meer gevraagd	- 2.161.034	- 1.862.188	- 1.736.978	- 1.645.733
Indexering t.l.v. stelpost Prijsstijgingen	136.600	136.600	136.600	136.600
Hogere rijksbijdrage BUIG/LKS/Bbz	559.900	363.100	245.500	339.500
Hogere rijksbijdrage WSW	201.895	200.004	197.500	191.045
Hogere rijksbijdrage Participatie	20.350	20.985	21.803	25.241
Financieel effect voor West Betuwe	- 1.242.289	- 1.141.499	- 1.135.575	- 953.347

Verklaring toename	2024	2025	2026	2027
Stijging bedrijfsvoeringskosten	-328.600	-373.900	-323.400	-309.300
Resultaat BUIG	-202.000	0	0	0
Resultaat Bbz	7.100	7.700	8.100	8.100
Resultaat WSW	-97.900	-129.200	-117.800	31.945
Participatie: stijging lasten Werkzaak	-641.239	-667.084	-724.278	-709.333
Participatie: compensatie gemeentefonds	20.350	20.985	21.803	25.241
Financieel effect voor West Betuwe	- 1.242.289	- 1.141.499	- 1.135.575	- 953.347

De financiële gevolgen van de begroting 2024 zullen, na vaststelling door het algemeen bestuur van Werkzaak, meegenomen worden in onze begroting 2024.

Communicatie en participatie:

Er is een conceptbrief opgesteld voor het dagelijks bestuur waarin uw besluit bekend zal worden gemaakt.

Uitvoering/Planning

Na besluitvorming van uw gemeenteraad wordt een brief naar het dagelijks bestuur van Werkzaak Rivierenland gezonden. De reacties van de verschillende gemeenten worden tijdens de vergadering van het algemeen bestuur in juni 2023 besproken.

Evaluatie

Terugkoppeling van de besluitvorming van de jaarstukken en begroting wordt via de kwartaalrapportages verbonden partijen aan uw gemeenteraad teruggekoppeld.

Risicoparagraaf

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de secretaris, de burgemeester,

Philip Bosman

Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 23 mei 2023 nummer, XXX

Gelet op artikel 34b en 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Voor de jaarstukken 2022 een positieve zienswijze aan het dagelijks bestuur van Werkzaam Rivierenland kenbaar te maken.
2. Voor de begroting 2024 een inhoudelijke zienswijze aan het dagelijks bestuur van Werkzaam Rivierenland kenbaar te maken ten aanzien van inzet ambtelijke formatie doelgroep SW, stijging bedrijfsvoeringskosten, het ontbreken laatste fase van het ingroeipad en de claim op ons participatiebudget.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 20 juni 2023, nummer 2023-064,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop